

Ya'a tse'e je muto'k nak juu' ve'e je Pedro jyaay

¹ Atse'e je Pedro, je Jesucristo je kyukátsiva. Máyam atse'e je Dios ntuknukexta je jayu juu' ve'e tsoo'ndu jem ñaxkajxmda jetse'e pajkva'kxy chaanada jem Ponto, jem Galacia, jem Capadocia, jem Asia, jets jem Bitinia. ² Je Dios Tee', ve'em ax jo'n dunupaajmtki, je'e tse'e mvinkoojnjudu jetse'e va'ajts je mjootta je mja'vinda y'ijtnit je Espíritu Santo kajx, jetse'e xkatsupajktinit je Jesucristo, jetse'e je mtokin mtuknuvaatsjidinit je Jesucristo je y'oo'kun kajx ku ve'e je ñuu'pun dumasaaak. Ooye'e xtunjayéptat je kunoo'kxun jets je oy joot.

Ku je jayu je nam joojntykin dujayepta, y'a'ixpts je'e ve'e je y'oy je'e

³ ¡Yakmaja yakjaancha tse'e y'ijtnit je Nte'yam, je nMaja Vintsánamda Jesucristo je Ntye'yam, je'e je Tyee! Je'e ve'e ku ve'e ooy je tukmo'tun dutunjayep, je'e kajx tse'e xmo'yumdi je nam joojntykin je Jesucristo kajx, je'e ve'e ku ve'e duyakjoojntykpajknuva ku ve'e y'uk'aa'k. Ya nam joojntykin kajx tse'e n'a'ixumda je y'oy je'e juu' ve'e miinnup. ⁴ Ax ve'em tse'e nnuja'vimda jets yakmo'yumdinupe'e je puk juu' ve'e va'ajts ijtp xa'ma kajx, juu' ve'e je Nte'yam yak'ijtp jem tsapjootm, ka'ats je'e ve'e vye'ema ax jo'n je'e juu' ve'e vintókip, ka'ats je'e ve'e vye'ema ax jo'n je'e juu' ve'e nii'kxp. ⁵ Kuxe'e je Nte'yam

xjaanchjávada, je'e kajx tse'e je myakkin kajx m'íxjada mjayépjada, apaamdukani tse'e dujayep je nutsookun juu' ve'e yaknuké'xnatajkinup ku ve'e tun támani vye'nat je itakax.

6 Mxoojntktup tse'e kuxe'e ve'em x'a'ixta, óyame'e uxym mtsaachpaa'tta ku ve'e vee'n ya it ñaxy jetse'e xyaknaxta je cho'ox je'e ka to'k viijnap. 7 Je'e kajxts ya'a ve'e ve'em jetse'e yak'íxut jets mjaanchja'vidupe'e je Jesucristo, je'ets je'e ve'e ku ve'e xmuténadat je cho'ox je'e. Je oro, óyam je'e ve'e kyutókiyut, van'ítnum tse'e kye'ex jets oro je'e ve'e ku ve'e yakpum jem janjootm jetse'e jyu'u. Ax je jaanchja'vin juu' ve'e mjajejptup, nuyojkts je'e ve'e ooy dutunnumaja jets ka'a ve'e je oro, ke'xpapts je'e ve'e oy vintso ve'e je Nte'yam xjaanchjávada ku ve'e xmuténada je cho'ox je'e. Távani tse'e xmuténada vye'na je cho'ox je'e, van'it tse'e je Nte'yam m'oñukótsajadat, myakmájajadat, jetse'e je vintsa'kin mmo'ojadat. Ve'em tse'e dutónut je xaaj ku ve'e je Jesucristo ñaajknuké'xnatajkijinit. 8 Oyame'e je Jesucristo xka'ixti, ooy tse'e xtuntsokta; óyame'e uxym xka'ixta, mjaanchja'vidupts miits je'e ve'e jetse'e ooy mtunxoondukta je xoojntkun maat juu' ve'e je ayook kayakpaatp jetse'e nkojtsvaatsumdat. 9 Ve'em tse'e xtonda kux ku ve'e xjaanchjávada je Jesucristo, mjajejptup tse'e je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

10 Je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'e tse'e ooy dutumpayo'ydu jetse'e du'íxtidi vintso ve'e dunujávadat ti ve'e tyijp ku ve'e je jayu dujayepta ya joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp,

je'e tse'e du'ava'nidu jets mkunoo'kxjadape'e je Nte'yam, ¹¹ y'ixtiduts je'e ve'e pan vin'ite'e jets vintso ve'e je Nte'yam ve'em dutónut. Je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm, je'e tse'e ijtpa jem jya'vin kajxmda, tuk'íxjuduts je'e ve'e jetse'e too'vajkp vya'nuxjidi jets ti tsaachpaatune'e je Cristo yaknáxup jets je majin juu' ve'e ux'ook jyayépp. ¹² Je Nte'yam tse'e tuknuja'vijidu jets ka je'epe'e viinm je y'o'yin juu' ve'e y'ava'nidu, uu'm je'e ve'e je n'o'yinamda, je'e ve'e ku ve'e dunukojtsti juu' ve'e je Espíritu Santo kajx mva'nuxjudu je jáyuda juu' ve'e du'ava'nidup je oy kats je oy ayook, je Espíritu Santo, juu' ve'e tsoo'n jem tsapjootm jetse'e yakkex yaja naxviijn. Ax juu' tse'e myaktuknuja'vidu, je'ets je'e ve'e juu' ve'e je aangelestajk chojktu jetse'e duvinmótudat.

¹³ Ax je'e kajx tse'e, naajk'ítjada viji kej jets nay'akuvaa'najada, je'e tse'e myakkópkadap je maja maa'yun juu' ve'e je Nte'yam mto'nuxjadap je xaaj ku ve'e je Jesucristo ñaajknuke'xnatajkijinit. ¹⁴ Ve'em xa ve'e dutsak jetse'e m'ijttinit ax jo'n je pi'k ónuk juu' ve'e katsupajktup, ka'a tse'e m'ukjoojntykidinit ax jo'n m'joojntykidi ku ve'e xkanuja'vidi je Nte'yam je y'ayook. ¹⁵ Jidu'um tse'e m'joojntykadat: Pan ti ve'e mtoondup mkojtstup, je va'ajts aaj je va'ajts joot maat tse'e ve'em xtóndat xkótstat, ve'em ax jo'n je Nte'yam, juu' ve'e myaaxuxjudu, je'e tse'e je va'ajts aaj je va'ajts joot dujayepp. ¹⁶ Kux jidu'um xa ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: “Jayepta je va'ajts aaj je va'ajts joot, ve'em ax jo'n atse'e je va'ajts aaj je va'ajts joot njayep.” Jidu'um tse'e vya'añ.

17 Kuxe'e xmukotsta je Dios Tee', je'e pane'e nujom je jayu dutokimpayo'yp ax jo'n dupaa'ty du'akeega, ve'em ax jo'n to'k jado'k dutonda dukotsta juu' ve'e oy jets juu' ve'e ka oyap, je'e kajx tse'e tun vinkopk jetse'e je Nte'yam xvinjavadat xv-intsa'agadat pan vinxup xaaj pan vinxup joojnte'e mjoojntykada mnaxviijnada. 18 Mnuja'vidinup xa miitse'e vintso ve'e myakkujochookti jetse'e ve'em mko'o'kjoojntykidinit ax jo'n jyoojntykidi je jujpit jayuda; ka'ats je'e ve'e tyo'nuxjidi vintso ve'e jyoojntykidi. Juu'ts miitse'e myaktukkujochooktu, ka'ats je'e ve'e vye'ema ax jo'n juu' ve'e kutokiyup, ax jo'n je plata ukpu je oro. 19 Va'ajts tsovaxts miitse'e myakkujochookti, je'ets je'e ve'e ku ve'e je Cristo xku'oo'kimdi ax jo'n je carnero onuk juu' ve'e oy jets tsoj jetse'e je Nte'yam yak-tukvintsa'ki. 20 Ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na jetse'e je Nte'yam dunupaajmtki jetse'e je Cristo xku'oo'kimdat, ax uxya namnum tse'e, ku ve'e kukaxa amani, miits je m'o'yin kajxtats je'e ve'e ve'em tyoojnji. 21 Kux to'k muke'e m'itta je Cristo maat, je'e kajx tse'e xjaanchjavada je Nte'yam, juu' ve'e yakjoojntykpajkju jetse'e yakmajiji yakjaanchiji. Ax ve'em tse'e xjaanchjavada je Nte'yam jetse'e x'a'ixta je y'oy je'e juu' ve'e miimpnum.

22 Mnaajkvaatsjudu xa ve'e ku ve'e xkatsupajkti je tyuv je'e jetse'e ve'em xtsokta je jaanchja'vivatajhta. Je'e kajx tse'e, nachokjada to'k jado'k to'k aaj to'k joot. 23 Je Nte'yam je y'ayook kajx tse'e je nam joojntykin mmoojyjidi, je ayook juu' ve'e kakutokip jetse'e xa'ma kajx y'it, juu' kajxe'e je joojntykin jyeja. 24 Ve'em xa ya'a

ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:
 Ve'em xa ve'e je jayu ax jo'n je yukjootmit aajy ojts,
 ve'emts je'e ve'e je myajin ax jo'n je yukjootmit
 pu_j,
 taatsnup tse'e je aajy je ojts jetse'e kyustaka je pu_j,
 25 ax je Maja Vintsán je y'ayook,
 xa'ma kajxts je'e ve'e y'it.
 Ax je'ets je'e ve'e je oy kats je oy ayook juu' ve'e
 myakvaajnjudu.

2

1 Je'e kajx tse'e, masokkajxtini nujom juu'
 jatye'e ka óyap, ka'a tse'e pan x'ukvin'aa'ndinit,
 ka'a tse'e m'uktaayidinit, ka'a tse'e m'uk'ijttinit
 mejts'aaj mejtsjoot, ka'a tse'e m'uk'ejkjidinit ku
 ve'e juu' mka'o'yixjada ax jo'n je viijnk jáyuda,
 ka'a tse'e pan x'ukpakojtstinit, ka'a tse'e pan
 x'ukvinkojtspejttinit. 2 Ve'em ax jo'n je pi'k
 maax ónuk ooy dutuntsak je tsi'tsk naaj, ve'em
 tse'e dutsak jetse'e xtsojktuvat juu' ve'e tam
 myak'ijttidinup je Nte'yam maat. 3 Tonda tse'e
 ve'em, kux ta xa ve'e xnujávada vintso ve'e je
 Nte'yam je maa'yun je jayu dutuujnja.

*Je jayu juu' ve'e je Nte'yam dumutoondup
 dumupajktup*

4 Mutámadats je Maja Vintsán, juu' ve'e
 joojntykip jetse'e je joojntykin duyaky. Ve'em
 xa je'e ve'e ax jo'n to'k je tsaaj juu' ve'e je
 jayu myasooktinu kuxe'e dujávada jets ka'a
 je'e ve'e tyun, ax je Nte'yam tse'e divinkoon je
 Maja Vintsán jetse'e duyakmaji duyakjaanchi.
 5 Mmoojjuduts miitse'e je joojntykin je Maja

Vintsán. M'ijttupe'e ax jo'n je tsaaj juu' ve'e tyukyapojtuk je tsaptajk joma ve'e je Nte'yam yakvinjava yakvintsa'aga. Tee'tajk xa miitse'eda juu' ve'e va'ajts aaj va'ajts joot je Nte'yam dumutoondup dumupajktup jetse'e je Jesucristo kajx dutukvintsa'agada je vintsa'kin juu' ve'e je Nte'yam y'oyja'vip. Je Espíritu Santo tse'e mvinma'yunmooyjudup jetse'e ve'em xtonda.

⁶ Ve'em xa ya'a ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Mpuumps atse'e jem jerusaleenit kyajpun kajxm to'k pane'e ijtp ax jo'n je tsaaj juu' ve'e vinkán jets oy,

pan pants je'e ve'e dujaanchja'vip,

ka'a tse'e chaachvinmányut kuxe'e ve'em dutún.

Jidu'um tse'e vya'añ.

⁷ Mjaanchja'vidup xa miitse'e je Maja Vintsán jetse'e xnuja'vidini jets ooy je'e ve'e tyun'oya. Ax je'e juu' ve'e kajaanchja'vijidup, ve'emts je'e ve'e duko'oyjavada je Maja Vintsán ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Je tsaaj juu' ve'e je pojtspatajk myasoqktinu,

nay je'ejyam tse'e yakpaam vinkopk joma ve'e je tsaptajk.

⁸ Vaampap tse'e jidu'um:

Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n to'k je tsaaj juu' ve'e yakkute'pxip jetse'e je jayu duyakkitu.

Jidu'umts je'e ve'e vyaampa. Je jayu tse'e ijttup ax jo'n je jayu juu' ve'e je tsaaj dutukkute'pxidup jetse'e kyítuda kuxe'e dukakuvakta je Nte'yam je y'ayook, ve'em ax jo'n nupaamduka jetse'e ve'em dutóndat.

⁹ Ax miitsta, tee'tajk tse'e m'itta, mmutoondup mmupajktupe'e je Nte'yam, je'e je jyáyuts miitse'eda, je'e tse'e mvinkoojnjudu jets je'e ve'e xyakmájidinit xyakjaanchidinit. Je'e tse'e myaaxuxjudu jetse'e mpítsumdinit jeja akoo'ts it jaat jetse'e m'ijttinit je'e maat jeja ajajtk it jaat joma ve'e y'it je majin maat. ¹⁰ Ka'a miitse'e m'ijtti je Nte'yam je jyayu; ax uxyam, je Nte'yam je jyáyuvandats miitse'eda. Ka'a tse'e je Nte'yam mtukmo'tjidi; ax uxyam, mtukmo'tjuduupts miits je'e ve'e.

Je jayu juu' ve'e je Nte'yam natyukkatajkiidu

¹¹ Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, m'ijttup xa ve'e yaja naxviijn ax jo'n je jékumit jayu jets je jayu juu' ve'e je it dukajayejptup joma ve'e chaanadat. Nmunoo'kxtktuupts ats miitse'e jetse'e xkayaktóndat je m'avintso vinma'yunda. Kux ku xa ve'e xyaktonda je m'avintso vinma'yunda, je'e tse'e mtoondup jetse'e mka'íttat je Nte'yam maat. ¹² Je jayu juu' ve'e je Nte'yam duka'íxada, óyame'e vya'anda jets ka óyap je'e ve'e juu' ve'e mtoondup, joojntykada ax jo'n je Nte'yam dutsak, ve'emts je'e ve'e du'íxtat je y'oy je'e juu' ve'e mtoondup jetse'e je Nte'yam duyakmájadat duyakjaanchadat je xaaj ku ve'e je jayu yaktokimpayo'ydinit.

¹³ Je Maja Vintsán kajx tse'e mnapyámjadat jep nujom kutojkun pa'tkup juu' ve'e je jayu jyayejptup, pan je'e ve'e jye'e pane'e je maja kutojkun duka'mip ¹⁴ uk pan je'e ve'e jye'e pan pan jatye'e yakkutojktup jep je'e kya'p pya'tkup. Je Nte'yam tse'e paajmjudu yakkutojkpa jetse'e je tsaachpaatun dupaajmjadat pan pan

jatye'e dutoondup juu' ve'e ka óyap jetse'e du'õñukótsadat pan pan jatye'e dutoondup je y'oy je'e. ¹⁵ Ve'em tse'e je Nte'yam dutsak jetse'e je y'oy je'e juu' ve'e mtoondup, je'e tse'e mtukyak'amo'ottap je jayu juu' ve'e dukapayo'ydup vintso ve'e juu' dukotsta. ¹⁶ Je Nte'yam tse'e myaktaajnjudu jetse'e mko'o'k'ijttinit jep tokin jaatp. Ni pana tse'e kyatokintónut jetse'e vya'anut jets yakjajtype'e je Nte'yam jetse'e ve'em dutónut; je Nte'yam je myutoompa je myupajkpa xa miitse'eda, joojntykada ve'em. ¹⁷ Vintsa'agada je jayu anañujoma. Tsokta je jaanchja'vivatajk. Vintsa'agada je Nte'yam jets je yakkutojkpa juu' ve'e je maja kutojkun duka'mip.

Je nu'ixvaatsun je'e ve'e vintso ve'e je Cristo chaachpaaty

¹⁸ Mutoompa jáyuda, napyámjada jep je mvintsán kya'p pya'tkupta jetse'e xvintsa'agadat. Ka je'ejyap tse'e ve'em mtoojnjadap pan pan jatye'e oy jayu napyaaajmjudup miits maat jetse'e je tukmo'tun dujayepta, nay ve'empa ve'e je'eda pan pan jatye'e mkatukmo'tjudup. ¹⁹ Pan je jayu xa ve'e dumuténip je tsaachpaatun ku ve'e je y'oy je'e dutún kuxe'e ñayjávaja jeja je Nte'yam vyinkujk, y'oyja'vipts je'e ve'e je Nte'yam. ²⁰ Kux çti oy je'e ve'e mtoondup pan mmuténidupe'e je tsaachpaatun ku ve'e myaktukkuvetta juu' ve'e ka óyap mtoondup? Ax pan mmuténidup tse'e je tsaachpaatun kuxe'e xtonda je y'oy je'e, y'oyja'vipts je'e ve'e je Nte'yam. ²¹ Je Nte'yam tse'e myaaxujudu jetse'e mjoojntykakat ax

jo'n atse'e tunva'añ. Viinm xa ve'e je Cristo xkutsaachpaadimdi jetse'e xyaktaajnjimdi je nu'ixvaatsun, ve'em tse'e nto'numdat ax jo'n je'e ve'e dutuujn. ²² Ka'ats je'e ve'e tyokintuujn, ka'a tse'e tyaayi; ²³ ku tse'e je jayu vyinkojtspejtji, ka'a tse'e dumukojtsumpijt nay ve'empa; ku ve'e chaachpaaty, ka'a tse'e je jayu duyak'anoo'kxi; jem tse'e je Nte'yam y'am kya'm ñapyaajmji, je'e pane'e dutokimpayo'yp ax jo'n dupaa'ty du'akeega. ²⁴ Viinm tse'e je Cristo dukujejt je ntókinamda jem cruz kajxm, ve'em tse'e n'ijtumdinit ax jo'n aa'k kun'ijtumdi jeja je tokin vyinkujk jetse'e njoojntykimdinit ax jo'n dupaa'ty du'akeega. Je'e tse'e xku'oo'kimdu jetse'e oy n'ijtumdinit je Nte'yam maat. ²⁵ M'ijttu xa ve'e ax jo'n je carnero juu' ve'e yo'tyókidu, ax mvimpijttinuva tse'e jetse'e je Cristo xpayo'oyda, je'e tse'e mvinténijidup jetse'e m'íxjada mjayépjada.

3

Vintso ve'e jyoojntykadat pan pan jatye'e tuñavyákjada

¹ Nay ve'empa pan pan jatye'e jem je ñuyaa'yda, napyámjada jep je'e kya'p pya'tkupta. Ax pan ka'a tse'e je mnuyaa'yda je Nte'yam je y'ayook dujaanchjávada, óyame'e dukatsokta jetse'e xvaajnjadat je Nte'yam je y'ayook, joojntykada vintso ve'e je Nte'yam dujaanchjávadat je m'oy jáyuvín kajxta, ² y'íxtapts je'e ve'e jets va'ajts aaj va'ajts joo'te'e je Nte'yam xvinjávada xvintsa'agada. ³ Ve'em tse'e dutsak jetse'e mnaajk'óyajadat mnaajkpaadajadat. Ka je

tsójinap tse'e pan vintso ve'e je mvaajy xyak'óyada jem mkuvajkm uk pan vintso ve'e je oro mnapyá'muxjada, uk pan vintso ve'e je tsújit vit xtuktákada; ⁴ je tsójine'e juu' ve'e mjayéptap, je'ets je'e ve'e ku ve'e je jayu je oy jáyuvín dujayépta, je tsojin juu' ve'e kanajxp, je'e ve'e ku ve'e je jayu je nuu'k aaj je nuu'k joot dujayépta. Je'ets je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam y'oyja'vip. ⁵ Ve'emts je'e ve'e ñaajktsojupákjada y'ijt je ta'axtajkta pan pan jatye'e je Nte'yam duvinja'vidu duvintsa'kidu, napyaaajmjudu tse'e jep je ñuyaa'y kya'p pya'tkupta. ⁶ Ve'em ax jo'n je Sara jujpani dutuujn jo'n, kyatsupajke'e je Abraham jetse'e dutij "ats je nvintsán". Pan ka'a tse'e mtsa'agada jetse'e xtonda je y'oy je'e, ve'em tse'e m'itta ax jo'n je Sara kuxtaakidi jo'n.

⁷ Jets je'e pan pan jatye'e jem je ñuda'axta, nay ve'em tse'e dutsojkpa jetse'e xjaa'myéptat jets ka'a ve'e je maju dujayépta ax jo'n je yaa'tyajk, jetse'e xvintsa'agadat, kux je Nte'yamts je'e ve'e moojyjudu je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp, ve'em ax jo'n miits je'e ve'e mmoojyjuduva. Tonda tse'e ve'em, ve'em tse'e ni tíá mkatso'oxjajtuxjadat ku ve'e mtsapkótstat.

Ku je jayu chaachpaa'ty kuxe'e dutonda juu' ve'e pyaatyp'yakeguip

⁸ Ax ve'em tse'e, tun vinkopk je'e ve'e jetse'e to'kji je vinma'yun xjayéptat. Nachókjada to'k jado'k ve'em ax jo'n je uts je ajch ax jo'n je uts je tsá'a ñachókjada. Napyámjada oy jayu to'k jado'k jets naajk'ítjada je nuu'k aaj je nuu'k joot maat.

⁹ Ka'a tse'e je jayu xtonumpijjtadat juu' ve'e ka

óyap pan ti ve'e ka óyap je jayu mto'nuxjudup,
ni ka'a tse'e xvinkojtspejtuvav pan pan jatye'e
mvinkojtspejtjudup; je'e ve'e amótuda je Nte'yam
jetse'e kyunoo'kxjadat, kux je'e kajxe'e je Nte'yam
myaaxuxjidi jetse'e mkunoo'kxjadat. ¹⁰ Ve'em xa
je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Pan pan xa ve'e dutsojpk jetse'e oy jyoojntykat
jetse'e tsoj yakxón je it duyaknaxut,
ka'a tse'e du'ukkojtsnit je kyó'oy je'e,
ka'a tse'e y'uktaayinit,

¹¹ ka'a tse'e du'uktoonit juu' ve'e ka óyap,
tum je'e ve'e tyoonnup juu' ve'e oy.

Va'an tse'e du'ixta vintso ve'e oy joot tsoj joot
y'ijtnit maat anañujoma.

¹² Kux y'ixp xa je'e ve'e je Nte'yam je jayu juu' ve'e
dutoomp juu' ve'e pyaatyp y'akeegui,
kyats'amotunajxypts je'e ve'e ku ve'e chapkats;
ax jepts je'e ve'e je Nte'yam y'ejkun jaatp y'itta
nujom pan pan jatye'e dutoondup juu' ve'e
ka óyap.

Jidu'um tse'e vya'añ.

¹³ ¿Pan tse'e myaktsaachpaa'tjadap pan oy je'e
ve'e juu' ve'e mtoondup? ¹⁴ Ax pan je jayu
tse'e myaktsaachpaatjudup kuxe'e xtonda juu'
ve'e pyaatyp y'akeegui, mkunoo'kxjadaps mi-
its je'e ve'e je Nte'yam. Ka'ats miitse'e je jayu
xtsa'agadat, ka'a tse'e mnuximkáptat. ¹⁵ Vinjávada
vintsa'agada jem mja'vin kajxmda je Cristo, je
Maja Vintsán. Ijtp tse'e apaamduka m'íttat jetse'e
xvaajnjadat je jayu pan tyajxe'e xjaanchjávada
je Jesucristo. ¹⁶ Tonda kotsta ve'em je nuu'k
aaj je nuu'k joot maat jets je vintsa'kin maat.
Naajk'ítjada vintso ve'e ti xkanatyukjávajadat jeja

je Nte'yam vyinkujk, ve'em tse'e cho'otyóndat pan pan jatye'e mpakojsjudup je'e kajx ku ve'e mjoonjtykada ax jo'n dupaa'ty du'akeega, ve'em ax jo'n pan pan jatye'e dupanajkxtup je Cristo. ¹⁷ Kux pan je Nte'yam xa ve'e dutsojqp jetse'e je jayu chaachpaa'ttat, nuyojk oyts je'e ve'e ku ve'e je jayu dukutsaachpaada juu' ve'e je jayu tyuump oy jets ka'a ve'e ku ve'e je kyo'oy je'e dutún.

¹⁸ Tonda tse'e ax jo'n atse'e tunja'a, kux vi-inme'e je Cristo xku'oo'kimdi. To'k naxji tse'e je tokin dukujejt, to'k tse'e je jayu juu' ve'e ka tokinaxap, je'ets uu'me'e xku'oo'kimdu, uu'mda, je tokinax jáyuda, jetse'e ve'em n'ijtumdnit je Nte'yam maat. Ku ve'e je jayu yak'oo'kjidi, uk'oo'k tse'e je ñi'kx je kyopk; ax je jya'vin, ka'ats je'e ve'e y'aa'k. ¹⁹ Je Cristo je jya'vin tse'e najkx jetse'e ojs kya'amáy joma ve'e je jayu je jya'vinda juu' ve'e ijttup ax jo'n jep poxuntujkp kuy'ijtti, ²⁰ je jayu je jya'vinda juu' ve'e je Nte'yam dukakatsupajktu ku ve'e je Nte'yam dujah'a'ix jetse'e dumasooktinit je kyo'oy joojntykinda namvaate'e je Noé to'k je arca dupum. Vinkexji ve'e chookti ku ve'e je naakukóma tyoojnji, je nutoodojtuk jayu juu' ve'e ve'nidup jep arca jaatp. ²¹ Ya'a tse'e tyukmu'a'ixmojkip je napejtun juu' kajxe'e tsa'ak m'itta. Ax ya napejtun, ka je tsoxk namaataps je'e ve'e juu' ve'e duyakvaatsp je jayu je ñi'kx je kyopk, je'e je'e ve'e juu' ve'e va'ajts duyaktaamp je jayu je vyinma'yunda jeja je Nte'yam vyinkujk. Ya napejtun kajx tse'e tsa'ak n'ijtumda je'e kajx ku ve'e jyoojntykpajknuva je Jesucristo ku ve'e y'uk'aa'k, ²² je'e pane'e tsajpejtun jetse'e y'it jeja je Nte'yam y'aka'yun

pa'ayi. Jep tse'e je'e kya'p pya'tkup y'itta je ángeles, je ko'oyjáyuvap, jets nujom pan pan jatye'e je kutojkuñ jets je makkin dujajejtup.

4

Je Nte'yam tse'e je jayu je maayun je putajkin dumooypan vintso ve'e to'kjado'k duputaka

¹ Je'e kajx tse'e, ve'em ax jo'n je Cristo chaachpaaty je y'oy je'e kajx ku ve'e dujajejp je naxviiñnit ni'kx kopk, mak tse'e mnapyámjadat jetse'e mtsaachpaattuvat je y'oy je'e kajx. Kux ku xa ve'e je jayu ve'em chaachpaa'tta, ka'ats je'e ve'e je tokin du'ukmaatnavyaa'njidini. ² Pan vinxup xaaj pan vinxup joojnte'e jyoojntykada, y'íxtidupts je'e ve'e jetse'e dutóndat juu' ve'e je Nte'yam chajkp, ka je'epe'e juu' ve'e chojktup je y'avintso vinma'yun kajxta. ³ Nvaatani ve'e vanxup juu' ve'e mtoondu ax jo'n je'e ve'e dutonda juu' ve'e je Nte'yam duka'ixada. Je it xa ve'e myaknajxtu ku ve'e mkanay'akuvaa'nijidi, ku ve'e je m'avintso vinma'yun xyaktoondi, m'ookti mmookjidi, munuyojk mkaaydi m'ookti, je kyo'oy je'e xtoondi, jets ku ve'e xvinja'vidi xvintsa'kidi juu' ve'e ka je Nte'yamap. ⁴ Ax tyuk'atúvidupts je'e ve'e uxyam juu' ve'e je Nte'yam duka'ixada, kux ka'a ve'e oyvintsova m'ukjoojntykidini ax jo'n je'e ve'e jyoojntykada, je'e kajx tse'e mvinkojtspétjada jetse'e mpakótsjada. ⁵ Ax myooydinupts je'e ve'e je cuenta je Nte'yam, juu' ve'e apaamduka duyak'ijtp jetse'e je jayu dutokimpayo'oyut, je jayu juu' ve'e joojntykidup, nay ve'empa tse'e pan pan jatye'e oo'ktinu. ⁶ Ax

ya'a kajx tse'e yakvaajnjiduva je oy kats je oy ayook pan pan jatye'e oo'ktu, ve'em tse'e je jya'vin jyoojntykidinit je Nte'yam maat.

⁷ Kukaxa ámani tse'e uxyam. Je'e kajx tse'e, naajk'ítjada viji kej jets nay'akuvaá'najada. Ku ve'e ve'em xtóndat, mputákajadapts miits je'e ve'e jetse'e mtsapkótstat. ⁸ Ax juu' tse'e dunuvinkopkikajxp, ya'ats je'e ve'e: Ooy tse'e mtunnachókjadat to'k jado'k. Kux ku xa ve'e je jayu ve'em ñachókjada, namyee'kxuxjudup tse'e je ka óyap juu' ve'e natyo'nuxjudup. ⁹ Napyámjada oy jayu maat je je'yva jayu. Ka'a tse'e xnuko'ovyinmáydad ku ve'e ve'em xtóndat. ¹⁰ Je Nte'yam tse'e je maa'yun je putajkin mmooyjyudu pan vintso ve'e to'k pan vintso ve'e jado'k xputákadat. Oy tse'e xyaktóndat je may viijn maa'yun putajkin juu' ve'e je Nte'yam mmooyjyudup. ¹¹ Pan pan xa ve'e kojstsup, va'an tse'e dukotsta ax jo'n je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpada. Pan pan tse'e je jayu duputajkidup, va'an tse'e ve'em dutonda je makkin maat juu' ve'e je Nte'yam mooyjyudup, ve'em tse'e je Nte'yam yakmaja yakjaancha y'ijtnit je Jesucristo kajx pan ti ve'e yaktoomp. Je Nte'yam tse'e dujayejpnpup je majin je jaanchin jets je makkin xa'ma kajx! Amén.

Ku je jayu chaachpaa'tta kuxe'e dujaanchjávada je Jesucristo

¹² Ooy ats miitse'e ntuntsokta. Ka'ats miitse'e xtuk'atúvadat je tsaachpaatun juu' ve'e myakna-jxtup, ka'a tse'e mvinmáydad jets ve'eme'e kya-jatta juu' ve'e dujaanchja'vidup je Jesucristo.

13 Xoondukta ku ve'e ve'em mjatta. Kux ku xa ve'e mtsaachpaa'tta ax jo'n je Cristo chaachpaaty jo'n, ooy tse'e mtunxoonduktat je xaaj ku ve'e je Cristo ñaajknuke'xnatajkijinit je myajin maat.

14 Xoon xa miitse'eda pan mvinkojtspejtjudupe'e je jayu kuxe'e xpanajkxta je Cristo, kux ya'a ve'e duyaknuke'xnatajkip jets m'ijttupe'e je Espiritu Santo maat, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e ooy je majin dutunjayep. 15 Pan mtsaachpaattup tse'e, va'an tse'e mtsaachpaa'tta ka je'e kajxap ku ve'e je jayu xyak'oo'kta, mmee'tsta, mtokintonda, ukpu xtuktakada juu' ve'e mka-paatjudup. 16 Ax pan mtsaachpaattup tse'e je'e kajx ku ve'e xjaanchjavada je Jesucristo, ka'a tse'e xtuktso'otyondat, je'e ve'e mo'oda je kukojsun je Nte'yam kux je Cristo je jyayu miitse'eda.

17 Ta tse'e je tiempo jye'yni jetse'e je Nte'yam je jyayu dutokimpayo'oyut. Ax pan uu'm tse'e xtokimpayo'y'ukva'numdup, ¿vintos je'e ve'e kyukajxinit maat je'eda juu' ve'e dukajaanchja'vidup je oy kats je oy ayook juu' ve'e je Nte'yam yakmiin? 18 Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Pan tso'ox xa je'e ve'e jetse'e tsa'ak y'ittat je jayu juu' ve'e tuv jáyuvidup joojntykidup, ¿tiinumts je'e ve'e játjadap nájjadap je'e juu' ve'e je Nte'yam dukajaanchja'vidup jetse'e tyokintonda?

Jidu'um tse'e vya'añ. 19 Ax ve'em tse'e, je'eda pan pan jatye'e tsaachpaattup kux chajkpe'e je Nte'yam jetse'e chaachpaa'ttat, va'an tse'e dutonda je y'oy je'e jetse'e to'k aaj to'k joot ñapyaajmjidinit jem je'e y'am kya'm pane'e

paajmjudu jetse'e xa'ma kajx dukutyún je y'ayook.

5

“Ix'itta je Nte'yam je jyayu”

¹ A_ts, je maj ó_nuk, to'k juu' ve'e dunuvinténip je jaanchja'vivatajk. N'ix atse'e vintso ve'e je Cristo chaachpaaty ku ve'e y'uk'aa'k, nu_to'k atse'e juu' ve'e je Cristo maat dujajeppap je majin juu' ve'e yaknukexnatákap ux'ook.

² Jidu'umts atse'e nmunoo'kxtukta pan pan jatye'e dunuvinténiduvap je jaanchja'vivatajka: Ix'itta je Nte'yam je jyayu. Tsokta jetse'e ve'em xtóndat, ve'em ax jo'n je Nte'yam dutsak. Ka'a tse'e mmejts'aajadat ka'a tse'e mmejtsjootadat ku ve'e ve'em xtóndat. Ka je meen kajxape'e xtóndat juu' ve'e mtukkadaakjudup, je'e kajxe'e kuxe'e xtsokta jetse'e je jayu xputákadat. ³ Ka'a tse'e x'ixtat vintso ve'e xyakkutojkjadat je jayu juu' ve'e je Nte'yam mtukkatajkijidu jetse'e x'ix'íttat, je nu'ixvaatsune'e m'íttat jets je'e ve'e dunujávatat vintso ve'e je Nte'yam dutsak jetse'e jyoojntykadat. ⁴ Ax ku tse'e je Maja Vinténiva ñaajknukexnatájkijinit, mmooyjidinu_pts miits je'e ve'e je o'yin juu' ve'e ooy je majin maat jetse'e xa'ma kajx y'ijtnit, ka'ats je'e ve'e vye'ema ax jo'n je pi'k o_jts aajy ta'aky juu' ve'e je corona jo'n pum jetse'e jatyji ñii'kxni, juu' ve'e yakmooyp pane'e maadaakp ku ve'e je jayu ñañomkijpxju.

⁵ Nay ve'empa je muutskit ó_nukta, napyámjada jep je mújit ó_nuk kya'p pya'tkup. Va'an tse'e to'k jado'k xjayepta je nuu'k aaj je nuu'k joot jetse'e

mnapyutákajadat. Kux jidu'ume'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: “Cho'oxpuj_{kp} je'e ve'e je Nte'yam pan pan jatye'e namyájijup; ax tyoojn_{ip} tse'e je jayu je maa'yun juu' ve'e je nuu'k aaj je nuu'k joot dujaye_{jptup}.” Jidu'um tse'e vya'añ. ⁶ Ax ve'em tse'e, napyámjada nuu'k aaj nuu'k joot jem je Nte'yam y'am kya'm, ve'em tse'e myakmájajadat je xaaj juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki. ⁷ Pamda jem je Nte'yam y'am kya'm pan ti ve'e mvin-maaydup, kux myakkópki_{jidup} miits je'e ve'e.

⁸ Naajk'ítjada viji kej jets nakyujoojntykajada, kux je mtso'oxpaj_{kpada}, je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikaj_{xp} je ko'oyjayuvaptaj_{kta}, ve'em xa je'e ve'e ax jo'n to'k je león juu' ve'e yu'oó'k_{jup} jetse'e yaaxp tyunvídu_t, je'e tse'e tyun'íxtip vintso ve'e je jayu duyakvintókidat. ⁹ Makk tse'e xjaanchjávadat je Jesucristo, ka'a tse'e xkuváktat juu' ve'e je ko'oyjáyuvap cháj_{kp}, mnuja'vidinupe'e jets ve'empa ve'e chaachpaa'tta pan nuvinxupe'e chaanada to'k it to'k naxviijn pan pan jatye'e dujaanchja'vidup je Jesucristo. ¹⁰ Je'e ve'e ku ve'e to'k muk m'itta je Cristo maat, je'e kajx tse'e je Nte'yam myaaxuxjidi jetse'e m'ijttinit joma ve'e xa'ma kajx je majin dujayep. Ax ku tse'e je tsaachpaatun xyaknáxtat ku ve'e ve'e'n ya it jyaa'knáxut, van'it tse'e je Nte'yam makk myaktaajnjidinit je'e maat, ve'em tse'e m'ijttinit ax jo'n je tajk je tyuktsóo'ntkun juu' ve'e ni vintsova kaxiimp. ¹¹ Je Nte'yam tse'e dujaye_{jpnup} je kutoj_{kun} xa'ma kajx! Amén.

Ku je Pedro kyojtskukajxini

¹² Je Silas juu' atse'e n'útsip je Maja Vintsán kajx jětse'e oy dukutyún juu' ve'e je Maja Vintsán chajkp, ya'ats atse'e xputajkip jětš atse'e vee'n nja'a. Nkojtsmakkavaandup ats miitse'eda. Je tuvakojsun atse'e mpuumpjětš juu' atse'e njaayp, je maa'yunts je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam je jayu tyoojnjp. Tam tse'e mnaajk'ijtidinit je Nte'yam maat.

¹³ Máyame'e je Dios mkejxuxjada je jaanchja'vivatajk juu' ve'e ijttup Babilonia, je'e juu' ve'e je Nte'yam vinkoojnjuduva. Máyame'e je Dios mkejxuxjuduva je Marcos juu' atse'e n'onukja'vip. ¹⁴ Nachee'njada to'k jado'k je tsojkun maat juu' ve'e mjajejptup kuxe'e xjaanchjávada je Jesucristo. Jyajejptinupe'e je oy joot nujom juu' ve'e to'k muk ijttup je Cristo maat.

**Ya'a tse'e je nam kojstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e